

Dayanıklı tüketim sektörleri olumsuz etkilenecek

Merkez Bankası'nın şok faiz artışı tüketici talebini gerileteceği için en çok dayanıklı tüketim malı üreten sektörleri olumsuz etkileyecek. Bu sektörlerin başında ise konut, otomotiv ve elektronik geliyor.

KONUTTA SATIŞLAR DÜŞECEK

Para politikası faizlerindeki yükselişin konut kredisi faizlerini 2-3 puan arttırması bekleniyor. Bunun da 2013'te yüzde 30'lar seviyesinde olan konut kredisi kullanımındaki artışı bu yıl yüzde 12'ler seviyesine çekeceği tahmin ediliyor.

Faizlerdeki yükselişten sonra talebin gerilemesiyle konutta satışların düşeceği öngörülüyor. 2013'te 1 milyon 145 bin konut satışı yapıldı. Bu yıl yüzde 20'lik daralma bekleniyor.

Konut talebindeki düşüşün yeni projeleri de yavaşlatacağı tahmin ediliyor.

İstanbul İnşaatçılar Derneği (İNDER) Başkanı Nazmi Durbakayım, kentsel dönüşümde uygulama aşamasına gelinmesi nedeniyle bu yıl gayrimenkul satışlarının 1 milyona yaklaşmasının beklendiğini, satış hedeflerinde ve proje öngörülerinde henüz bir revizyon yapılmadığını vurguluyor.

OTOMOTİVDE DURUM NE?

Dövizdeki yükselişin ve 1 Ocak'ta yürürlüğe giren ÖTV zammının şokunu üzerinden atamayan otomotiv sektörü, faizdeki artışla birlikte tam anlamıyla belirsiz bir yıla adım attı. Öyle ki yıl sonu tahminleri neredeyse sürekli revize edilir hale geldi. 750 bin ile başlayan otomotiv satışı tahminleri 600 binlere kadar geriledi.

Toyota CEO'su Ali Haydar Bozkurt, 600 bin adet satışın sektör için kırmızı alarm anlamına geldiğini söylerken, bu durumda yatırım kararlarının tekrar gözden geçirilebileceğini de dikkat çekiyor.

ELEKTRONİKTE DARBE ÇOK

Tüketici elektroniği için ilk darbe kredi kartlarına getirilen taksit sınırlaması olmuştu. Bunun üstüne önce kur artışı, ardından da faizdeki yükseliş geldi. Bu gelişmeler sektörde son yıllarda yaşanan hızlı büyümeyi bu yıl yavaşlatacak gibi görünüyor.

Tüketici elektroniği mağazalarındaki ürün gamı büyük ölçüde ithal ürünlerden oluşuyor. Net bir rakam olmasa da elektronik perakendesinde cironun yüzde 90'ının ithal ürünlerden oluştuğunu söyleyelim. Bu da kur artışlarının fiyatlara aynen yansımaları anlamına geliyor.

Gold Teknoloji Marketleri Pazarlama Müdürü Kılınç Orhan Erdemir, satılan ürünlerin büyük kısmının ithal olması nedeniyle uzun vadede kurlara kayıtsız kalınmasının mümkün olmadığını dile getiriyor.

Bugün 9 milyar TL pazara sahip teknoloji marketlerini kur ve faiz artışından daha çok rahatsız eden nokta taksit sınırlandırması. Teknoloji marketlerinin cirosunun neredeyse yüzde 30'unun cep telefonundan geldiği düşüldüğünde, satışlarda en az yüzde 20'lik bir gerileme bekleniyor. Vatan Computer Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Vatan da bu konuya dikkat çekerek "Bizi bu yıl asıl sıkıntıya sokacak konu cep telefonu olacaktır" yorumunda bulunuyor.

Danışmandan şirketlere kriz tavsiyeleri

ALP AKSUDOĞAN
Consultista Danışmanlık

1 Nakit akışınızın darbe almasına engel olun. Şirketlerin, zarar ettiğiinden değil, nakit akışını sağlayamamasından battığını unutmayın.

2 Nakit akışınız gibi, borç yönetimi de yapmanız gerekiyor. Bunu yaparken, maliyetleriniz artacaktır. Bu dönemde esas olan, yükümlülükleri yerine getirmek, mümkünse ertelemektir. Ama geciktirmek değildir. Kredibilitenin önemi bu dönemde daha yüksek olacaktır.

3 'Maliyet kontrolü' derken, ilk bakınıza işten çıkarmalar gelmesin. Bu şirketinizde motivasyon ve özgüven kaybına neden olur. Yükselen maliyetlere katlanılacak, fakat bir süre sonra verimlilik artışı görülecektir.

4 Kar marjları daralan bankacılık sistemi, batık kredi rakamını büyütmemek için agresif davranabilir. Bunun yolu da bankalarla iyi iletişim içinde olmaktır.